

Raadsvoorstel

Agendapunt:

Zaaknummer: 2024-009154

Onderwerp

(concept) begroting GGD Hvb 2025, jaarstukken GGD Hvb 2023

Datum voorstel

21-05-2024

Datum raadsvergadering

2 juli 2024

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

1. een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2025 van de GGD Hart voor Brabant met als aandachtspunten – met het oog op normaliseren - :
 - We verwachten van de GGD een pro-actievere rol binnen de sociale basis;
 - We verwachten dat de GGD aangeeft hoe zij inzet op het versterken van de sociale basis;
 - We vernemen graag hoe de GGD de transformatie vormgeeft en welke concrete resultaten zij daarbij benoemt;
2. in te stemmen met de voorgestelde inwonersbijdrage 2025 van totaal € 1.091.358 en de verhoging van € 35.018 structureel te verwerken in de meerjarenbegroting 2025;
3. in te stemmen met de toekenning van het transformatiebudget 2024-2026 en dit bedrag ad € 60.374 in 2024 beschikbaar te stellen;
4. in te stemmen met de begrotingswijziging 2024 van de GGD. Voor Goirle betekent dit een eenmalige extra last van € 90.448, (inclusief transformatiebudget 2024-2026). Dit wordt verwerkt in de 2^e burap 2024;
5. kennis te nemen van de jaarstukken 2023 van de GGD Hart voor Brabant.

Inleiding

De begroting GGD 2025 die voorligt heeft betrekking op de regionale samenwerking met de GGD Hart voor Brabant (hierna: GGD). Het gaat om 19 gemeenten uit Midden-Brabant en Brabant-Noordoost die samenwerken in een gemeenschappelijke regeling. De GGD voert voor ruim 1,1 miljoen inwoners in zijn werkgebied taken uit op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Dit gebeurt op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) middels een basispakket. De inhoud van een groot deel van de taken uit de Wpg is wettelijk bepaald. Denk hierbij aan de jeugdgezondheidszorg, infectieziektebestrijding en technische hygiënezorg. Het basispakket geldt voor alle gemeenten, zij betalen dit met een bijdrage per inwoner.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze op de ontwerpbegroting van het komende kalenderjaar naar voren brengen, vóórdat het algemeen bestuur (AB) de begroting vaststelt op 3 juli 2024. Het voorstel van de zienswijze op de begroting 2025 is beschreven en hoe we omgaan met het programma Financieel

Ambtelijke bijstand: Miranda van Riel

Zaaknummer 2024-009154

Agendapunt:

Fit en Gezond en de hierbij behorende transformatie-(kosten). Daarnaast wordt u geïnformeerd over de begrotingswijziging 2024 en wat dit betekent voor Goirle.

De raad van Goirle kan kennisnemen van de jaarrekening en het jaarverslag van het voorgaande jaar, hiervoor gelden geen wettelijke bepalingen over het geven van een zienswijze.

Argumenten

1.1 De begroting GGD 2025 is een concrete doorvertaling van de kadernota GGD 2025, daarom houden we dezelfde zienswijze aan.

In het eerste kwartaal van 2024 heeft de gemeenteraad kennis genomen van de kadernota 2025 (de voorloper op de begroting) en een zienswijze geformuleerd. Op 15 maart 2024 is deze zienswijze op de kadernota naar de GGD gecommuniceerd. De aandachtspunten rondom normaliseren en de transformatie willen we vasthouden en de GGD vragen om deze tijdens de looptijd van het transformatieproces scherp in beeld te houden en gemeenten op de hoogte te houden van de ontwikkelingen rondom deze transformatie. De overige (aanvullende) punten van de zienswijze kadernota, zijn de door de GGD beantwoord.

1.2. De inhoudelijke ambities en koers, sluiten aan op die van Goirle

De GGD zet in op voorkomen van gezondheidsproblemen, als het kan en het beschermen van de gezondheid als het moet. Verder wil de GGD inwoners bewuste keuzes laten maken die bijdragen aan hun positieve gezondheid. De inwoners moeten weten waar ze hulp en ondersteuning kunnen krijgen als het moeilijk is om deze keuzes zelf te maken. De GGD wil de gezondheidsvaardigheden van inwoners versterken. Dit doet de GGD door samen met partners de juiste randvoorwaarden aan inwoners te bieden, zodat zij zelf de regie kunnen nemen. Het meerjarenbeleidsplan 2024 – 2027 legt hiervoor de basis.

De GGD werkt aan haar doelen en activiteiten middels 4 pijlers te weten:

1. Voorkomen als het kan, beschermen als het moet.

Stimuleren van positieve gezondheid is de sleutel tot een gezonde toekomst. Daarom zet ook de GGD daar vol op in. In haar kadernota schrijft de GGD daarover: “we vergeten niet waar we goed in zijn: we staan als organisatie klaar om mensen te helpen hun veerkracht te hervinden, als dat nodig is”.

2. Zelf, maar niet alleen.

Niets is zo persoonlijk als je eigen gezondheid. Voor wie gezond al gewoon is, kan het zelf doen. En wie de kennis van de GGD wil gebruiken, weet die laagdrempelig te vinden. Mensen voor wie het moeilijk is, worden actief opgezocht. Niemand hoeft het tenslotte alleen te doen.

3. Iedereen verschillend, allemaal gelijk.

We zijn allemaal anders, maar willen uiteindelijk allemaal hetzelfde: gezond opgroeien en ouder worden. Dat moet écht voor iedereen mogelijk zijn. De GGD maakt zich echt sterk voor iedereen zeker ook voor hen in kwetsbare situaties.

4. Overall om ons heen, binnen en buiten.

Gezond leven start met een omgeving die daarop is ingericht. Daarom zet de GGD gezondheid en veiligheid altijd voorop: zowel binnen als buiten, offline en online.

1.3 De begroting GGD 2025 is sluitend.

Agendapunt:

Ontwikkelingen

- De indexeringsystematiek van de gemeente Tilburg compenseert in principe stijgende personele en materiële lasten maar met een vertraging van een jaar. Doordat de lonen harder zijn gestegen als gevolg van het CAO akkoord was de index van 4,57% voor 2023 ontoereikend.
- Daarnaast ziet de GGD bedreigingen zoals de transitie van zorg, druk op personeel en een opwaartse druk op de budgetten. Met het programma Financieel Fit en Gezond wil de GGD haar organisatie beter laten aansluiten op deze ontwikkelingen (zie verder 3.1.).

2.1. De inwonersbijdrage wordt vastgesteld volgens de vooraf afgesproken methodiek.

De gemeentelijke bijdrage voor het basispakket van de GGD in 2025 bedraagt € 44,86 per inwoner, dit is inclusief indexering van €2,03 ten opzichte van 2024. De jaarlijkse indexering is gebaseerd op de Tilburgse systematiek. De indexering is lager dan geraamd in de Kadernota 2025 (4,74% in de begroting, 4,94% in de kadernota) door aangepaste loon- en prijsontwikkelingen.

3.1. De transformatiekosten zijn nodig om beter aan te sluiten op de huidige (maatschappelijke) ontwikkelingen

De opdracht van het AB GGD (22-11-2023) is om met het programma Financieel Fit en Gezond, naast een bijdrage aan de oplossing van de (financiële) uitdagingen, een beweging te maken die in lijn is met de totale transitie in zorg en samenleving. Hieronder valt in ieder geval: zorgdragen voor een passend functieboek (behoud van aantrekkelijk werkgeverschap); (nog) meer samenwerken met partners; van individueel naar meer inzetten op collectief; met behoud voor innovatie en ontwikkeling. Hierbij heeft jeugdgezondheidszorg en de ontwikkelingen die hiermee te maken hebben (hervormingsagenda) prioriteit. Gemeente Goirle blijft deze doorontwikkeling kritisch volgen. De kosten van het programma Financieel Fit en Gezond bedragen €3,5 mln. waarvan de GGD €750.000 voor haar rekening neemt. Voorgesteld wordt dat gemeenten de rest bijdragen door een eenmalige verhoging van de inwonersbijdrage met €2,50 per inwoner. Dit laatste bedrag is opgenomen in beslispunt 4, begrotingswijziging 2024.

3.2. Het in één keer betalen van de transformatiekosten drukt maar 1 x op de begroting 2024

De GGD heeft de deelnemende gemeenten de keuze gelaten om de transformatiekosten, van € 60.374 in delen of in 1x te betalen. Gemeenten hebben aangegeven de kosten in 1x in 2024 voor hun rekening te nemen. Zie verder beslispunt 4, begrotingswijziging 2024.

4.1. de begrotingswijziging 2024 is onvermijdelijk door het toevoegen van de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie, aanvullen algemene reserve en (indien akkoord raden) de toevoeging van de transformatiekosten van het programma Financieel Fit en Gezond.

Agendapunt:

Toevoegen van de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie

Vanaf 1 januari 2024 wordt de uitvoering van de maternale kinkhoestvaccinatie(MKV) formeel overgedragen aan de gemeenten. De GGD voert de MKV uit voor de gemeenten binnen het rijksvaccinatieprogramma. Gemeenten ontvangen daarvoor een uitkering in het gemeentefonds, deze is vertaald naar een ophoging in de gemeentelijke bijdrage aan de GGD. Dit leidt tot een wijziging van de inwonersbijdrage van 2024.

Aanvullen algemene reserve

De GGD heeft een algemene reserve. Deze is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers en er is een ondergrens vastgesteld van € 1,5 mln. Echter, de algemene reserve bedraagt in de Jaarrekening 2023 per 31-12-€ 184.000. Voor het weer op peil brengen van de algemene reserve tot de ondergrens van € 1,5 mln wordt de inwonersbijdrage eenmalig verhoogd met € 1,20 per inwoner.

Toevoeging van de transformatiekosten

Zie argument 3.1

Er worden op korte termijn geen verdere veranderingen verwacht die leiden tot het aanpassen van de gemeentelijke inwonerbijdrage 2024. Wel doet de GGD onderzoek naar (1) de hoogte van de tarieven voor het toezicht op kinderopvang en (2) naar de tariefstelling voor de plustaken om concurrerend te zijn in de markt als onderdeel van het programma Financieel Fit & Gezond. De kosten hiervan worden momenteel onderzocht maar maken geen onderdeel uit van dit voorstel. Wanneer blijkt dat er aanleiding is tot het aanpassen van de inwonersbijdrage, met betrekking tot deze twee punten, dan wordt u geïnformeerd.

5.1 Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgen gemeenteraden het jaarverslag ter kennisname toegestuurd.

Het financieel resultaat in de jaarrekening 2023 van de GGD leidt tot extra kosten voor gemeenten (CAO wijziging). Er is echter in het AB besloten deze mee te nemen in de eerste begrotingswijziging voor 2024; verdere onderbouwing treft u aan in de financiële paragraaf, beslispunt 4.

In het jaarverslag 2023 doet de GGD verslag van zijn taken. Er is veel vertraging in de gestelde doelen. Daarvoor haalt de GGD arbeidskrapte, ziekteverzuim en achterstanden door corona aan. Het besluit tot actualisatie van het functiehuis en de nieuwe CAO hebben geleid tot veel hogere personele lasten dan begroot. De hogere kosten konden onvoldoende worden opgevangen binnen de eigen begroting. Hierdoor is het bedrijfsresultaat negatief en is de algemene reserve onder de ondergrens gekomen. De aanvulling van de algemene reserve tot de ondergrens van € 1,5 mln. is verwerkt in de eerste begrotingswijziging voor 2024.

Kanttekeningen

3.1 De ontwikkelingen die gepaard gaan met het Programma Financieel Fit en gezond; de gewenste transformatie, blijven we kritisch volgen

We blijven de transformatie kritisch volgen om de investering terug te zien in de gewenste beweging die de GGD dient te maken om bij te dragen aan het normaliseren. (zie verder ook de hierbij behorende aandachtspunten zienswijze).

Agendapunt:

4.1 Financieel risico

Indien het programma Financieel Fit en Gezond onvoldoende bijdraagt aan het verbeteren van de financiële gezondheid van de GGD lopen de kosten voor de gemeente verder op.

Financiën

De GGD betreft een gemeenschappelijke regeling waar we structureel aan bijdragen. Dit advies heeft financiële consequenties voor de bijdrage 2024 en 2025. In dit advies geven we per jaar de financiële gevolgen en de dekking hiervoor.

2.1 Inwonersbijdrage 2025

De GGD heeft de inwonersbijdrage voor 2025 berekend. Hieronder de opbouw van de inwonersbijdrage 2025:

Opbouw inwonersbijdrage 2025 GGD			
Structurele inwonersbijdrage 2024	Inwoner aantal**	per inwoner	Lasten 2024
Bijdrage 2024	24.328	€ 42,59	€ 1.036.130
Toevoeging vaccinatie kinkhoest*	24.328	€ 0,24	€ 5.738
Totale structurele inwonersbijdrage 2024		€ 42,83	€ 1.041.868
Indexering 2025 (4,74%)	24.328	€ 2,03	€ 49.490
Totale structurele inwonersbijdrage 2025		€ 44,86	€ 1.091.358

** inwoneraantal gebaseerd op inwoneraantal 1-1-2024 uit cijfers CBS

In de gemeentelijke begroting is voor 2025 een bijdrage opgenomen van € 1.056.340. De totale structurele inwonersbijdrage voor 2025 wordt € 1.091.358. Dit betekent een verhoging van de inwonersbijdrage van € 35.018. Deze verhoging wordt verwerkt in de meerjarenbegroting 2025.

3.2 Transformatiekosten

De transformatiekosten bedragen voor 2024 € 60.374. Deze eenmalige kosten zijn in de begrotingswijziging 2024 op de GGD begroting verwerkt. Zie 4.1.

4.1 Begrotingswijziging van de GGD begroting 2024

De GGD heeft aangegeven extra kosten te maken en hiervoor een eenmalige bijdrage te vragen. Hiervoor heeft de GGD een begrotingswijziging opgesteld. Hieronder volgt de opbouw van de structurele en de incidentele inwonersbijdrage met de extra lasten 2024:

Agendapunt:

Opbouw inwonersbijdrage 2024 GGD			
Structurele inwonersbijdrage 2024	Inwoner aantal	per inwoner	Lasten 2024
Bijdrage 2024	24.175	€ 42,59	€ 1.029.613
Toevoeging vaccinatie kinkhoest*	24.175	€ 0,24	€ 5.702
Totale structurele inwonersbijdrage 2024		€ 42,83	€ 1.035.315

Incidentele inwonersbijdrage 2024 GGD	Inwoner aantal	per inwoner	Lasten 2024
aanvullen algemene reserve GGD	24.175	€ 1,20	€ 28.892
Transformatiekosten	24.175	€ 2,50	€ 60.374
Totale incidentele inwonersbijdrage 2024		€ 3,69	€ 89.266

Totale inwonersbijdrage 2024		€ 46,52	€ 1.124.581
------------------------------	--	---------	-------------

In de gemeentelijke begroting is voor 2024 een bijdrage opgenomen van € 1.034.133. De totale inwonersbijdrage voor 2024 wordt € 1.124.581. Dit betekent een eenmalige verhoging van de inwonersbijdrage van € 90.448. Deze verhoging wordt verwerkt in de 2^e burap 2024.

Taakveld: 1.1 Preventie

FCL: 6710002 GGD

ECL: 4433000 Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling

Samenwerking

De GGD Hart voor Brabant is een gemeenschappelijke regeling van gemeenten in de regio Midden-Brabant, de regio Meijerij en de regio Brabant Noord-Oost. De gemeente Goirle neemt deel in deze gemeenschappelijke regeling.

Communicatie

N.v.t

Vervolg

De portefeuillehouder Volksgezondheid, brengt de aan de raad voorgestelde zienswijze in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD op 3 juli 2024. Het Algemeen Bestuur stelt tijdens deze vergadering de jaarstukken 2023, de begroting 2025 en de begrotingswijziging 2024 vast.

Bijlagen:

- (concept) Begroting 2025 GGD
- Eerste wijziging begroting GGD 2024
- Transitieplan GGD : op weg naar een toekomstbestendige GGD
- Jaarstukken GGD 2023
- Accountantsverslag GGD 2023

Agendapunt:

burgemeester en wethouders van Goirle

Mark van Stappershoef, burgemeester
Maud de Rooij, loco-secretaris

Agendapunt:

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21-05-2024;

b e s l u i t :

1. een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2025 van de GGD Hart voor Brabant met als aandachtspunten – met het oog op normaliseren - :
 - We verwachten van de GGD een pro-actievere rol binnen de sociale basis;
 - We verwachten dat de GGD aangeeft hoe zij inzet op het versterken van de sociale basis;
 - We vernemen graag hoe de GGD de transformatie vormgeeft en welke concrete resultaten zij daarbij benoemt;
2. in te stemmen met de voorgestelde inwonersbijdrage 2025 van totaal € 1.091.358 en de verhoging van € 35.018 structureel te verwerken in de meerjarenbegroting 2025;
3. in te stemmen met de toekenning van het transformatiebudget 2024-2026 en dit bedrag ad € 60.374 in 2024 beschikbaar te stellen;
4. in te stemmen met de begrotingswijziging 2024 van de GGD. Voor Goirle betekent dit een eenmalige extra last van € 90.448, (inclusief transformatiebudget 2024-2026). Dit wordt verwerkt in de 2^e burap 2024;
5. kennis te nemen van de jaarstukken 2023 van de GGD Hart voor Brabant.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 2 juli 2024.

de raadsgriffier,

de voorzitter,

Frits Harteveld

Mark van Stappershoef